

Legislativa v geologii

úvod

Geologická legislativa v čase

- 1249 Jihlavské horní právo
- 1300 Královský horní zákoník „Ius Regale Montanorum“ v Kutné Hoře (Václav II.)
- ...
- císařský patent 146/1854
- zák. 41/1957
- zák. 44/1988
- ...

Jihlavské horní právo

Exemplář „A“ jihlavského horního a městského práva.

Moravský zemský archiv v Brně -
Státní okresní archiv Jihlava,
Archiv města Jihlava, oddělení
Listiny, inv. č. 1

IUS REGALE MONTANORUM

IUS REGALE MONTANORUM

PRÁVO KRÁLOVSKÉ HORNÍKUOV

IUS REGALE MONTANORUM - PRÁVO KRÁLOVSKÉ HORNÍKUOV

Vydalo: nakladatelství Kuttna, Kutná Hora

Roku: 2002

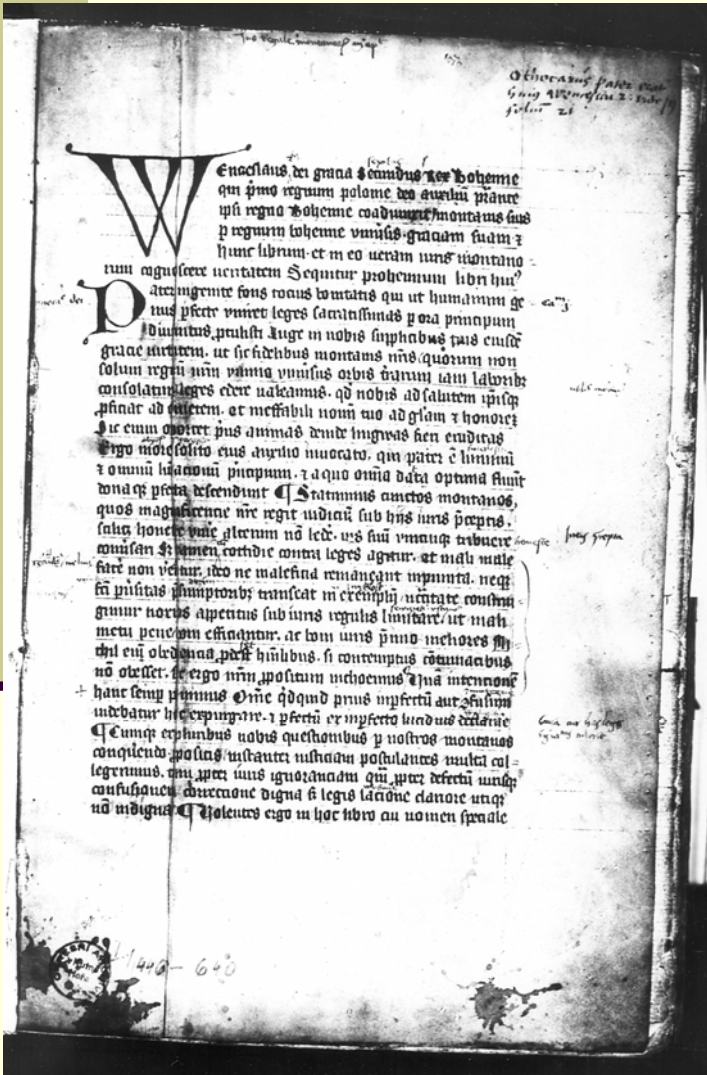
Náklad: neuveden

Cena: 80 Kč

Otisk latinského horního zákoníku Václava II. je jeho nejstarším českým překladem, který je dílem kutnohorského měšťana Petra Přespolce z roku 1460. Přespolův překlad *Ius Regale Montanorum*, který nese název Právo královské horníkuov, patří nepochybně mezi velmi důležité právní, kulturní a historické dokumenty naší minulosti. Mimo jiné to dokazuje i skutečnost, že od svého vzniku sloužil dalších nejméně 150 let místo původního latinského originálu praktickým potřebám jak královských úředníků, kteří tehdy vykonávali správu a dozor nad dolováním v Kutné Hoře i v jiných báňských střediscích českých zemí, tak i samotných hornických podnikatelů, kteří z něho nebo z odvozených transkriptů čerpali nezbytné návody a poučky pro vedení kutacích a hlubinných prací, soudních sporů, pro rozdělování výtěžků důlní činnosti apod.

Hlavním záměrem bylo názorně ukázat jedinečnost, vysokou úroveň a koncepci Přespolova překladu a jeho prostřednictvím zároveň osvětlit myšlenkový a etický obsah samotného *Ius Regale Montanorum*. Věříme, že tato publikace pomůže zvýšit povědomí širší veřejnosti o dějinném významu a smyslu zákoníku Václava II. vzhledem k historii dolování v Kutné Hoře.

Archiv

Kutnohorský právní rukopis (Ius Regale Montanorum), kolem roku 1410

Státní okresní archiv Kutná Hora, fond Archiv města Kutná Hora

Zákonodárny proces – proces tvorby zákonů

- legislativní iniciativa = návrh zákona
 - poslanec
 - skupina poslanců
 - vláda
 - senát jako celek
 - zastupitelstvo vyššího úředně-správního celku (zastupitelstvo kraje)

- Návrh zákona se podává v poslanecké sněmovně, ta ho předkládá vládě. Aby byla poslanecká sněmovna usnášení schopná, musí být přítomna 1/3 poslanců.
 - schválení zákona - nadpoloviční většinou přítomných poslanců
 - pokud sněmovna návrh schválí -- do senátu. Pokud neschválí návrh senát, jde to zpět do poslanecké sněmovny a zde je to přehlasováno absolutní většinou.
 - podpis: prezident, premiér, předseda poslanecké sněmovny

- Publikace ve sbírce zákonů, účinnost je 15. den po schválení.

Postup schvalování návrhu zákona

- - první čtení – vyjádření poslanců, vrátit k dopracování, zamítnout, přikázat k projednání ve výborech.
- - projednání ve výborech sněmovny
- - druhé čtení – výbory předloží svá stanoviska, zákon vrácen výboru k dopracování, zamítnut, **projednán s možností předkládání pozměňovacích návrhů**, o kterých se hlasuje
- - třetí čtení – věcné úpravy - vrácen k opětovnému druhému čtení, oprava formulačních a gramatických chyb
- - hlasování v Poslanecké sněmovně – návrh je přijat za souhlasu nadpoloviční většiny přítomných poslanců (3/5 všech poslanců v případě ústavního zákona).
- - hlasování v Senátu – Pokud se Senát ve lhůtě nevyjádří, znamená to jeho souhlas. Jinak může Senát vyjádřit vůli se jím nezabývat (tzn. je schválen) anebo jej zamítnout. V případě zamítnutí znovu hlasuje Poslanecká sněmovna o původním návrhu, který schvaluje nadpoloviční většinou všech poslanců. V případě, že dostane od Senátu se zamítnutím i pozměňovací návrhy, může buď hlasováním přijmout návrh Senátu anebo nadpoloviční většinou všech poslanců schválit svůj původně schválený návrh.
- - podpis prezidenta republiky – Prezident má následně lhůtu na vyjádření souhlasu podpisem anebo vrácení Poslanecké sněmovně, která může zákon bez pozměňovacích návrhů znovu odhlasovat.
- - Vyhlášení zákona ve Sbírce zákonů, čímž vstupuje v platnost. Účinný je pak zákon od patnáctého dne po vyhlášení, není-li v něm stanoveno jiné datum účinnosti

Legislativní „balíky“

- 1. GEOLOGIE A HORNICTVÍ
- 2. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ – VŠEOBECNĚ
- 3. VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ
- 4. ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ
- 5. OCHRANA OVZDUŠÍ
- 6. OCHRANA PŘÍRODY
- 7. OCHRANA PŮDNÍHO FONDU A LESNÍ HOSPODÁŘSTVÍ
- 8. ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ A STAVEBNÍ ŘÁD
- 9. POSUZOVÁNÍ VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
- 10. NAKLÁDÁNÍ S CHEMICKÝMI LÁTKAMI
- ...

Stránky MŽP: http://www.mzp.cz/cz/platne_pravni_predpisy

MV ČR: <http://www.mvcr.cz/clanek/sbirka-zakonu.aspx>

Výkonné - vládní instituce

Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO)	<ul style="list-style-type: none">- odbor správy hornictví a energetiky- odbor stavebnictví a stavebních hmot
Ministerstvo životního prostředí (MŽP)	<ul style="list-style-type: none">-odbor ochrany horninového prostředí– odbor geologické správy (odd. geologických prací, odd.geologické správy)- územní odbory- správa CHKO ČR- správa národních parků- Česká Inspekce ŽP (spadá pod správu MŽP)
Český báňský úřad (ČBÚ)	<ul style="list-style-type: none">- obvodní báňské úřady
Ministrstvo vnitra (MV)	<ul style="list-style-type: none">- místní, územní úřady- referáty životního prostředí- referáty regionálního rozvoje
Ministerstvo regionálního rozvoje	

např. kompetence MŽP

ochrana ložisek a ochrana životního prostředí

MŽP je ústředním orgánem státní správy pro:

- * ochranu přirozené akumulace vod
- * ochranu vodních zdrojů a ochranu jakosti podzemních a povrchových vod
- * ochranu ovzduší
- * ochranu přírody a krajiny
- * ochranu zemědělského půdního fondu
- * výkon státní geologické služby
- * ochranu horninového prostředí, včetně ochrany nerostných zdrojů a podzemních vod
- * geologické práce a ekologický dohled nad těžbou
- * odpadové hospodářství
- * posuzování vlivů činností a jejich důsledků na životní prostředí, včetně těch, které přesahují hranice státu
- * myslivost, rybářství a lesní hospodářství v národních parcích
- * státní ekologickou politiku.

660 Odbor geologie

661 odd. geologie ŽP a výzkumu

662 odd. nerostných zdrojů

663 odd. geologických prací

710 Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC

711 odd. SEA

712 odd. IPPC

713 odd. projektové EIA

ČIŽP

Působnosti a kompetence

Působnosti a kompetence České inspekce životního prostředí vycházejí z tzv. složkových zákonů pěti hlavních složek ochrany životního prostředí, kterými jsou ochrana ovzduší, ochrana vod, ochrana přírody, ochrana lesa a odpadové hospodářství a nově též ze zákona o integrované prevenci a omezení znečištění - IPPC. V důsledku toho jsou kompetence ČIŽP v různých složkách odlišné.

Přehled základních právních norem (složkových zákonů), kterými se činnost inspekce věcně řídí, je uveden v rubrice Právní normy. Základními procesními předpisy pro činnost inspekce jsou **správní a přestupkový řád a zákon o správě daní a poplatků**.

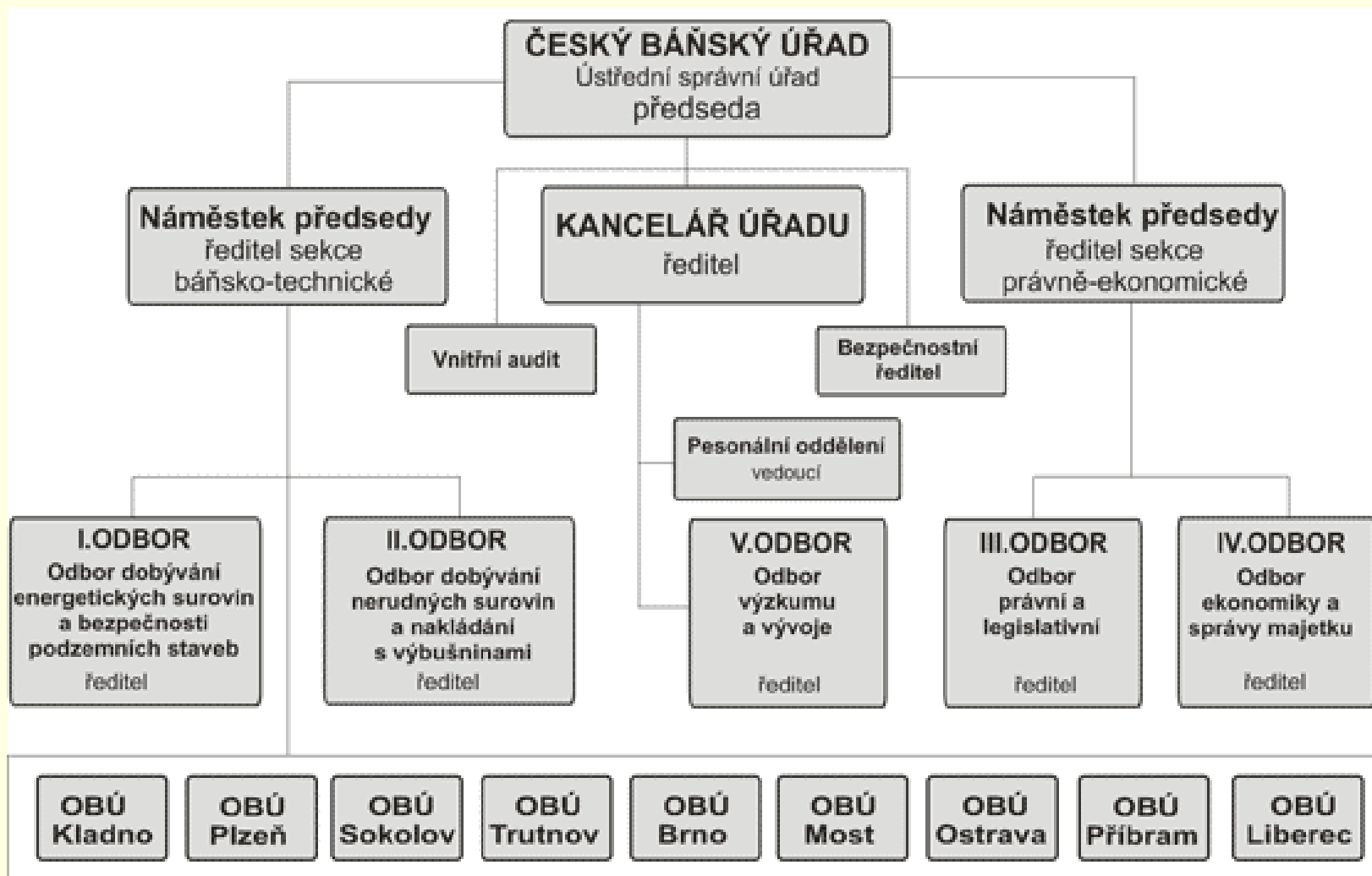
V rámci své činnosti ČIŽP

dozírá v rozsahu své působnosti na dodržování obecně závazných právních předpisů a rozhodnutí správních orgánů ve věcech životního prostředí, zjišťuje nedostatky, popřípadě škody vzniklé na životním prostředí, jejich příčiny a původce, ukládá opatření k odstranění a nápravě zjištěných nedostatků, provádí kontrolu uložených opatření, omezuje nebo zastavuje škodlivou činnost právnických nebo fyzických osob, ukládá právnickým a fyzickým osobám **pokuty** za prokázané porušení stanovených povinností v oblasti životního prostředí, ukládá některé další povinnosti původcům odpadů (poplatky za ukládání odpadů apod.), vydává rozhodnutí ke starým ekologickým škodám, odebírá nedovoleně držené nebo získané jedince zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů a druhů chráněných mezinárodními úmluvami.

Kromě správní činnosti ČIŽP dále

zpracovává stanoviska, posudky a vyjádření pro rozhodnutí jiných orgánů státní správy, podílí se na řešení havárií, zejména v ochraně vod, řeší stížnosti, podání, oznámení a podněty občanů, právnických osob i jiných orgánů státní správy.

ČBÚ

Působnost ČBÚ

Orgány státní báňské správy

Český báňský úřad (ČBÚ)

9 obvodních báňských úřadů (OBÚ) se sídlem v městech Praha, Plzeň, Sokolov, Most, Trutnov, Brno, Ostrava, Příbram a Liberec.

Vrchní dozor je vykonáván orgány státní báňské správy nad:

hornickou činností, činností prováděnou hornickým způsobem, požární ochranou v podzemí, dodržováním pracovních podmínek v hornických organizacích, při výrobě výbušnin, při používání výbušnin k trhacím pracím a ohňostrojným pracím, řádným odváděním úhrad za dobývací prostor a vydobyté vyhrazené nerosty.

Orgány státní báňské správy kontrolují, zda hornické organizace vykonávají tyto činnosti v souladu se:

zákonem č. 44/1988 Sb.

zákonem č. 61/1988 Sb.

předpisy vydanými na jejich základě (horní a bezpečnostní předpisy) a jinými obecně závaznými právními předpisy (např. zákoníkem práce, nařízením vlády o evidenci a registraci pracovních úrazů a o hlášení provozních nehod (havárií) a poruch technických zařízení, vyhláškou o placení úhrad z dobývacího prostoru a vydobytých vyhrazených nerostů apod.)

Formy výkonu vrchního dozoru

- provádění prohlídek objektů, zařízení a pracovišť, zjišťování stavu, příčin a následků závažných událostí na místě, nařizování odstranit zjištěné závady a nedostatky.

K zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu jsou nařizována nezbytná opatření. Pokud se zjistí závady, které zřejmě a bezprostředně ohrožují zákonem chráněný obecný zájem a které nelze ihned odstranit, je nařizováno v nezbytném rozsahu zastavení provozu organizace nebo jeho části, popřípadě některých technických zařízení, a to až do odstranění závad.

Příklad novelizace 😊☹️

Podkladový materiál k návrhu změn zákona, kterým se mění zákony č. 62/1988 Sb. a 44/1988 Sb. a následné vyjádření profesních organizací, tisková zpráva TU z 23.10.2008

Příklad zákonů

- **zák. 44/1988** – horní zákon
- **zák. 100/2001** – struktura, přílohy
- **zák. 167/2008** o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů
- **vyhl. 17/2009** o zjišťování a nápravě ekologické újmy na půdě
- **vyhl. 205/2009** o zjišťování emisí ze stacionárních zdrojů a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší
- **zák. 157/2009** o nakládání s těžebním odpadem a o změně některých zákonů